

A JELZŐ

A jelző bővítmény. Mindig névszóval együtt fejezzük ki. Önmagában nem állhat, csupán a jelzett szóval együtt.

Jelölése: .....

Rövidítése: J

Fajtái:

1. minőségjelző
2. mennyiségjelző
3. mutató névmási kijelölő jelző
4. birtokos jelző
5. értelmező jelző

A minőségjelző

A minőségjelző a névszóval együtt a kifejezett szó tulajdonságát, milyenségét fejezi ki.

Kérdései: **Milyen? Mekkora? Melyik?**

Jelölése: mi.....

Rövidítése: **Jmi**

A Jmi a jelzett szóval együtt (**figyelem: nem az Á-val együtt!!!**) *minőségjelzős szószerkezetet* alkot. Ez azt jelenti, hogy a minőségjelzős szószerkezet esetében a minőségjelzőt az **UTÁNA ÁLLÓ SZÓVAL** kötőd össze, **nem az állítmánnyal**, erre figyelj!

A tavaszi réten virágok illatoznak.

Mit állítunk? illatoznak – igei Á

Mik illatoznak? virágok – határozatlan A

Hol illatoznak? réten – helyhatározó, vagyis Hh

Milyen réten? tavaszi – minőségjelző, vagyis Jmi

Bejelöljük a szószerkezeteket: az Á-t mindennel összehúzzod, kivéve a jelzőt, mert a **minőségjelzőt mindig az UTÁNA KÖVETKEZŐ SZÓVAL húzzod össze**. Jelöld be a szószerkezeteket!

Ábra: A - Á

Hh

Jmi

Az Á és a Hh közé húzzatok függőleges vonalat, ugyanígy a Hh és Jmi közé is húzzatok függőleges vonalat!

A táborozók ijesztő történeteket meséltek a pattogó tűz körül.

Mit állítunk? meséltek – igei Á

Kik meséltek táborozók – határozott A

Mit meséltek? történeteket – határozatlan T (nincs előtte névelő)

Milyen történeteket? ijesztő – minőségjelző, vagyis Jmi

Hol meséltek? tűz körül – helyhatározó, vagyis Hh

Milyen tűz körül? pattogó – minőségjelző, vagyis Jmi

Bejelöljük a szószerkezeteket: az Á-t mindennel összehúzó, kivéve a minőségjelzőt, mert a **minőségjelzőt mindig az UTÁNA KÖVETKEZŐ SZÓVAL** húzó össze.

Ábra: A - Á

Hh T

Jmi Jmi

Húzzatok függőleges (illetve most kicsit ferde vonalat az Á és Hh közé, az Á és T közé! Ugyanígy húzzatok függőleges vonalat a Hh és Jmi közé, a T és Jmi közé!

FELADATOK

1. Keressetek minőségjelzőt a következő névszókhoz! Jelöljétek is be, tehát húzzatok alá a minőségjelzőt: mi.....!

Pl. _____ virág **Milyen** virág? illatos virág

_____ nehéz _____ táska

_____ finom _____ ebéd

_____ szorgalmas _____ testvér

_____ könnyű _____ lecke

_____ göndör _____ haj

_____ pattogós _____ labda

_____ romantikus _____ film

_____ szezámagos _____ kenyér

_____ nagy _____ ház

_____ rövid _____ vers

2. Jelöljétek aláhúzással a minőségjelzőt a következő irodalmi címekben! Írjátok a vonalra a szerzőt!

Sárga rózsza .....mi _____ Jókai Mór _____

Az arany ember .....mi _____ Jókai Mór _____

Egri csillagok .....mi _____ Gárdonyi Géza _____

Harisnyás Pippi .....mi _____ Astrid Lindgren _____

Vörös Rébék .....mi _____ Arany János _____

A láthatatlan ember .....mi _____ Gárdonyi Géza _____

Nemzeti dal .....mi _____ Petőfi Sándor _____

Szép Ilonka .....mi _____ Vörösmarty Mihály _____

Zsugori úram .....mi _____ Csokonai Vitéz Mihály _____

Tartózkodó kérelem .....mi _____ Csokonai Vitéz Mihály _____

3. Elemezzétek a következő mondatokat a tanult módon! Húzzátok alá a mondatrészeket, írjátok oda az A, Á, T, H, J fajtáját, készítsetek ábrát!

Kati sírva lépett be az ajtón.

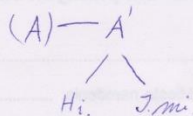
A tanulók festékekkel dolgoztak rajzórán.

Tőled kaptuk a szép ajándékot.

Add át anyukádnak az üdvözetemet!

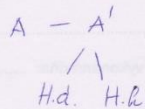
Az idén hetedikével vagyunk. (mi)
i. mi i.

↓
milyennel vagyunk? (hetedikével)

Kati híva lépett be az ajtóba.
h. a. i. h.

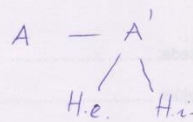
↓
ez volt az állapota

A samolék festékkel dolgoztak rajzórán.
h. e. i. i.

↓
eszközül volt

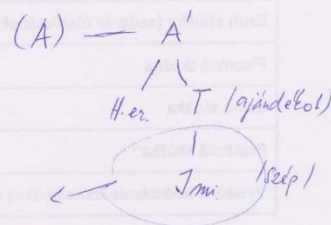
↓
mikor?

Tőled kaptuk a név ajándékot. (mi.)
ex. i. mi. h.

↓
eredetelhatározó (ide eredt az ajándék)

a jelző bírli a tárgyat

Add át anyukádnak az időzáróletemet! (te)
i. h.

↓
kinek a részére? (anyukádnak) - részhatározó

